

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Petra Mikeše v právní věci žalobce: **L. K.**, zastoupen JUDr. Ing. Martinem Florou, Dr., advokátem se sídlem Lidická 57, Brno, proti žalovanému: **Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a. s.**, se sídlem Sokolovská 394/17, Praha 8, zastoupen JUDr. Jaromírem Bláhou, advokátem se sídlem Prvního pluku 206/7, Praha 8, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 1. 2019, č. j. 11 A 131/2018 – 31,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí představenstva žalovaného ze dne 15. 3. 2018, jímž bylo rozhodnuto o námitkách žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2018 tak, že se představenstvo žalovaného rozhodlo trvat na rozhodnutí výboru podpor žalovaného ze dne 18. 12. 2017, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o poskytnutí podpory v rámci Programu *Podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru*, vedené pod č. S-2700564/71368/2017.

[2] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 10. 1. 2019, č. j. 11 A 131/2018 – 31, rozhodl o podané žalobě tak, že zrušil rozhodnutí představenstva žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně uložil žalovanému povinnost do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci náhradu nákladů ve výši 11 228 Kč. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

[3] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost a navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodnil tím, že jeho stávající rozhodovací praxe je založena na závěru, že aplikovatelná právní úprava neklade na jeho rozhodnutí obdobné nároky, jako je tomu v případě správních rozhodnutí. Stěžovatel byl založen a funguje jako akciová společnost, nikoliv jako správní orgán. Tomu je přizpůsobena nejen jeho organizační struktura, ale zejména způsob a forma rozhodování o jednotlivých žádostech třetích subjektů o poskytnutí podpory. Účinnost napadeného rozsudku, jež je založen na opačném posouzení právní povahy stěžovatele a aplikovatelných pravidel na jeho rozhodovací činnost, by bezpochyby vedla k nutnosti urgentní změny organizační struktury stěžovatele a nezbytnosti vytvoření zcela nových interních pravidel a mechanismů rozhodovací činnosti stěžovatele tak,

aby byla budoucí rozhodnutí stěžovatele vydávána v souladu s právním názorem městského soudu. Nelze pochybovat o tom, že všechna tato nezbytná opatření budou spojena s nemalými náklady na straně stěžovatele a navíc po dobu jejich zavádění bude činnost stěžovatele omezena. Lze se rovněž domnívat, že účinnost rozsudku může ve svém důsledku vést k dalšímu rozsáhlému nápadu žalob proti stěžovateli k správním soudům, kterými se budou neúspěšní žadatelé o finanční podporu snažit zvrátit zamítavá rozhodnutí stěžovatele, a to i přesto, že většina finanční podpory poskytovaná stěžovatelem má nenárokovou povahu. Další případné žaloby neúspěšných žadatelů, které by byly založeny na v napadeném rozsudku popsáných právních závěrech, by tak nevedly ke změně rozhodnutí stěžovatele, ale pouze a jen k navyšování nákladů na straně stěžovatele. Je tak nepochybné, že případné nevyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku bude znamenat pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout jiným osobám, resp. žalobci.

[5] Žalobce ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že tvrzení stěžovatele, že výkon nebo jiné právní následky napadeného rozsudku pro něj znamenají nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout žalobci, je zcela obecné a opírá se pouze o spekulativní a uměle vykonstruovanou úvahu, že nepřiznání odkladného účinku může vést k nápadu značného množství dalších žalob proti obdobným rozhodnutím a stěžovatel bude nucen neplánovaně vynakládat značné výdaje na soudní obranu. Že by takové riziko skutečně hrozilo, však stěžovatel nijak neprokazuje. Úvahy stěžovatele jsou navíc značně nevěrohodné, když po vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 As 22/2011 - 64, nebyl zaznamenán žádný příval žalob, který by měl na stěžovatele tak destruktivní dopady, na jaké nyní upozorňuje.

[6] Nejvyšší správní soud vycházel při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z následujících skutečností, úvah a závěrů.

[7] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Jak již dříve Nejvyšší správní soud ve své četné judikatuře konstatoval, soudy ve správním soudnictví poskytují primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž institut odkladného účinku je koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce – účastníka správního řízení – před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik nepoměrně větší újmy na straně žalovaného správního orgánu v důsledku rozhodnutí správního soudu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, tak budou nepochybně představitelné na straně žalovaného správního orgánu v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce. V usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS, jsou mezi příkladmo uvedenými situacemi relevantními pro udělení odkladného účinku zařazeny případy vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku apod.

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v této věci se nejedná s ohledem na její povahu a skutkové i právní okolnosti o jeden z výjimečných případů, ve kterých je třeba návrhu žalovaného správního orgánu na přiznání odkladného účinku vyhovět.

[10] Podle citovaného ustanovení soud při rozhodování o odkladném účinku poměřuje závažnost újmy, která může vzniknout stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která může naopak vzniknout jiným osobám přiznáním odkladného účinku. Možná újma hrozící stěžovateli přitom musí být nepoměrně vyšší a zároveň nesmí být přiznání odkladného účinku v rozporu s veřejným zájmem. Vyžaduje se tedy zároveň poměřování hrozící újmy s mírou rozporu přiznání odkladného účinku s veřejným zájmem. Odkladný účinek kasační stížnosti má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti je prolamována právní moc soudního rozhodnutí, což je zákonem podmíněno splněním stanovených podmínek.

[11] Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012 č. j. 1 As 27/2012 – 32, nebo ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 Ads 99/2013 – 11). K tomu, aby soud mohl o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti rozhodnout, musí stěžovatel konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje.

[12] Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by bylo možné dovozovat, že mu skutečně hrozí újma, která by odůvodňovala prolomení právní moci napadeného rozsudku. Ke vzniku újmy nemůže dojít tím, že na základě rozsudku městského soudu je stěžovatel povinen pokračovat v řízení a vydat nové rozhodnutí o námitkách žalobce, z něhož bude zřejmé, jakými úvahami se stěžovatel řídil a jak o žalobcových námitkách konkrétně uvážil. Jiné právní důsledky, kromě toho, že je stěžovatel povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení, pro něj z napadeného rozsudku neplynou. Je nepochybné, že to pro stěžovatele může znamenat určité zvýšené ekonomické náklady, nicméně u akciové společnosti, kde je jediným akcionářem ministerstvo zemědělství a jejíž základní kapitál je 500 000 000 Kč, není představitelné, aby taková újma pohybující se v řádu několika tisíc Kč byla „nepoměrně větší újmu“ ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Navíc je třeba v této souvislosti uvést, že pokud bude na základě kasační stížnosti napadený rozsudek městského soudu zrušen, vznikne stěžovateli nárok na vrácení zaplacené náhrady nákladů řízení. V případě, že žalobce tuto částku stěžovateli nevrátí dobrovolně, má tento možnost domoci se jejího vrácení v občanskoprávním řízení. K této problematice lze odkázat na náleží Ústavního soudu ze dne 29. 10. 2009, sp. zn. I. ÚS 1690/09, podle kterého „[d]ošlo-li ze strany žalovaného ke splnění povinnosti zaplatit náhradu nákladů řízení dříve, než rozhodnutí, které tuto povinnost ukládá, bylo zrušeno, vzniká na straně žalobce bezdůvodné obohacení, neboť mu bylo plněno z důvodu, který později zanikl.“

[13] Ze shora uvedeného vyplývá, že v posuzované věci nebyly splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyžadované v § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu